



בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"פ 38761-09-21 אמארה(אסיר) נ' מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

בפני הרכב כב' השופטים:

רון שפירא, נשיא [אב"ד]

בטינה טאובר, סגנית נשיא

עדי חן-ברק

אסעד אמארה (אסיר)

המערער

נגד

מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

המשיבה

הודעת ערעור מיום 29/9/21 על החלטות בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט בנג'ו וכב' השופט פלאח) מיום 2.9.21 ומיום 14.9.21, בת"פ 1843/04

פסק דין

המערער הגיש הודעת ערעור על שתי החלטות שנתנו בהיעדר הצדדים בבית משפט השלום בחיפה במסגרת ת"פ 1843/04. ההחלטה הראשונה נתנה על ידי בית משפט קמא ביום 02/09/11 ובמסגרתה דחה בית משפט קמא את בקשת המערער לבטל את פקודת המאסר שהוצאה נגד המערער, וכן למחוק או לדחות את הבקשה להוצאת פקודת המאסר. ההחלטה השנייה נתנה על ידי בית משפט קמא ביום 14/09/21 ובמסגרתה דחה בית משפט קמא את בקשת המערער לעיכוב ביצוע פקודת המאסר.

תמצית התשתית העובדתית הרלבנטית

1. המערער הועמד לדין בבית משפט קמא והורשע בהתאם להודאתו בעבירות מס במסגרת ת"פ 1843/04. ביום 11/09/06 ובעקבות הרשעת המערער בעבירות נשוא התיק שבכותרת, נגזרו עליו, בין היתר, 16 חודשי מאסר בפועל ועונש של קנס כספי בסך 50,000 ₪ שישולם בעשרה תשלומים חודשיים שווים ורצופים החל מיום 15/09/07 או 500 ימי מאסר תמורתו. עוד נקבע בגזר הדין, כי היה והקנס או שיעור משיעוריו לא ישולמו במועד, תעמוד יתרת הקנס לתשלום מיד.

2. לאחר שהמערער לא שילם את הקנס, נקט המרכז לגביית קנסות בהליכים שונים לגבייתו ואולם למרות הליכי הגבייה הקנס שנגזר על המערער לא שולם.

3. בתאריך 23/11/20 הגישה המשיבה בקשה להפעלת פקודת המאסר מאחר והקנס לא שולם על ידי המערער. הבקשה הועברה לתגובת המערער אשר ביקש אורכה מבית משפט קמא על מנת לבקש הארכת מועד להגשת ערעור ולערער על גזר הדין בהתייחס לרכיב הקנס ולימי המאסר שנקבע תמורתו.



בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"פ 38761-09-21 אמארה(אסיר) נ' מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

4. בקשת המערער להארכת המועד להגשת ערעור על גזר הדין המקורי התקבלה ובהסכמת הצדדים התקבל ביום 19/08/21 גם הערעור שהגיש המערער במסגרת עפ"ג 36363-06-21 באופן שהמאסר חלף הקנס הועמד על 182 ימים.

5. ביום 04/07/21 ניתן צו פתיחת הליכים במסגרת בקשה שהגיש המערער לבית משפט השלום בנצרת (חדל"פ 7200-02-21) על ידי הממונה על הליכי חדלות פירעון ושיקום כלכלי במחוז הצפון לפי חוק חדלות פירעון ושיקום כלכלי, תש"ח-2018 (להלן: "חוק חדלות פירעון").

6. עם מתן צו פתיחת ההליכים פנה המערער לבית משפט קמא בבקשה לדחות את בקשת המשיבה להוצאת צו המאסר נגד המערער.

7. בקשת המערער נדחתה בהחלטת כב' השופט בנג'ו מיום 02/09/21. במסגרת ההחלטה ציין כב' השופט בנג'ו כי לטעמו קיים ספק אם הזירה הנכונה להתמודדות עם שאלות הנוגעות לפריסת חוב היא בבית משפט זה לאור הוראותיו של סעיף 5א לחוק המרכז לגביית קנסות. בנוסף ציין כב' השופט בנג'ו כי הטעם העיקרי לדחיית הבקשה הינו כי מהתשתית שהונחה על ידי המשיבה עולה כי מדובר בחייב שמתחמק בשיטתיות מתשלום הקנס שהוטל עליו לפני שנים רבות. משכך הורה כב' השופט בנג'ו כי פקודת מאסר תובא לחתימתו.

8. בקשת המערער לעיון חוזר בהחלטה ולעיכוב ביצוע פקודת המאסר נדחתה על ידי כב' השופט פלאח בהחלטתו מיום 14/09/21.

9. המערער הגיש כאמור ערעור על החלטות בית משפט השלום בחיפה (כב' השופט בנג'ו וכב' השופט פלאח) מיום 02/09/21 ומיום 14/09/21, ולאחר ששמענו ביום 28/10/21 את טיעוני הצדדים, בקשנו מהמשיבה להודיע את עמדתה ביחס לערעור עד ליום 31/10/21.

10. המשיבה לא הגישה הודעה ביום 31/10/21 וביום 01/11/21 הגישה בקשה להשהות את מתן פסק דינו עד למתן פסק הדין בערעור שהוגש על ידי המשיבה לבית המשפט המחוזי בנצרת (עחדל"ת 68038-08-21) לאחר שבית משפט השלום בנצרת דחה במסגרת הליך חדלות הפירעון המתנהל בעניינו של המערער את בקשתה של המשיבה לביטול צו פתיחת ההליכים שניתן למערער לבקשתו.

11. לא ראינו לבקש את תגובת המערער לבקשה לעיכוב מתן פסק הדין וסבורים אנו כי ראוי שניתן את פסק דינו בערעורו של המערער.

תמצית טענות הצדדים

12. המערער טוען כי החלטות בית משפט קמא נתנו בחוסר סמכות שכן הן עומדות בניגוד להוראתו המפורשת של סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון הקובע כי עם מת צו לפתיחת



בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"פ 38761-09-21 אמארה(אסיר) נ' מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

- 1 הליכים לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שהוטל על היחיד לפי סעיף 71 לחוק
2 העונשין, תשל"ז – 1977.
- 3
- 4 13. המערער הוסיף וטען כי פקודת המאסר הוצאה על ידי בית משפט קמא כחודשיים לאחר מתן
5 הצו לפתיחת הליכים שניתן על ידי בית משפט של חדלות פירעון. לפיכך שגה בית משפט קמא
6 במתן פקודת המאסר ועת שלא קיים דיון במעמד הצדדים.
- 7
- 8 14. לבסוף נטען על ידי המערער כי טענות המשיבה לפיהן המערער פעל בחוסר תום לב בהגשת
9 הבקשה לקבלת צו פתיחת הליכים מקומן אינו במסגרת הליך זה, וכל עוד הצו עומד בתוקפו
10 לא היה בית משפט קמא רשאי להתעלם ממנו ולהוציא את פקודת המאסר.
- 11
- 12 15. המשיבה טענה כי דין הערעור להידחות. לטעמה, המדובר בחייב חסר תום לב אשר אינו
13 משלם את חובותיו העולים על 2 מיליון ₪ במשך למעלה מ-16 שנים וזאת כאשר הוא מנצל
14 לרעה כל הליך משפטי אפשרי לביטול פקודות המאסר שהוצאו בעניינו לרבות נקיטה בהליכי
15 פשיטת רגל חוזרים ונשנים.
- 16
- 17 16. לטענת המשיבה גזר דינו של בית משפט קמא לרבות המועד לריצוי המאסר חלף הקנס היה
18 לפני פתיחת הליכי חדלות הפירעון ומשמדובר גם בחוב אשר מוחרג מהפטר ואינו בר הפטר
19 כקבוע בסעיף 175(א) לחוק חדלות פירעון, אין מקום להורות על ביטול פקודת המאסר.

דיון

- 21
- 22
- 23 17. לאחר ששבנו ושקלנו את טענות הצדדים שנטענו בפנינו בדיון בערעור שהתקיים ביום
24 28/10/21 סבורים אנו כי דין ערעורו של המערער להתקבל ואין מנוס מלהורות על ביטול
25 פקודת המאסר שהוצאה למערער ביום 02/09/21.
- 26
- 27 18. סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון קובע כי עם מתן צו פתיחת הליכים, לא יינתן צו לביצוע
28 מאסר חלף קנס פלילי שהוטל על יחיד, באלו המילים:
- 29

- 30 "121. עם מתן צו לפתיחת הליכים -
- 31 (1) נכסי קופת הנשייה יעמדו לפירעון חובות העבר של היחיד והוצאות
32 הליכי חדלות הפירעון, בלבד;
- 33 (2) לא ייפרעו חובות העבר של היחיד מנכסי קופת הנשייה אלא לפי
34 הוראות חוק זה;
- 35 (3) יוקפאו ההליכים נגד היחיד לפי הוראות פרק ה': הקפאת הליכים,
36 לחלק ב', בשינויים המחויבים, ואם הוטלו הגבלות על היחיד
37 במסגרת הליכי גבייה – ההגבלות בטלות;
- 38 (4) לא יינתן צו מאסר לביצוע מאסר במקום קנס שהוטל על היחיד לפי
39 סעיף 71 לחוק העונשין או לפי סעיף 129א לחוק סדר הדין הפלילי
40 [נוסח משולב], התשמ"ב-1982."
- 41



בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"פ 38761-09-21 אמארה(אסיר) נ' מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

- 1 בדיון שהתקיים בפנינו הודיעה באת כוח המשיבה בהגנותה, כי פקודות מאסר קודמות
2 שהוצאו כנגד המערער בוטלו על ידי המשיבה מנסיבות שונות לרבות בגין הליכי פשיטת רגל
3 קודמים שניהל המערער בעבר עד לביטולם. משכך, אין ולא יכולה להיות מחלוקת כי פקודת
4 המאסר בגינה הוגש ערעורו של המערער נחתמה על ידי בית משפט קמא ביום 02/09/21 בעוד
5 שצו פתיחת ההליכים ניתן כנגד המערער חודשיים קודם לכן ביום 04/07/21.
6
- 7 לנוכח הוראתו החד משמעית של סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון סבורים אנו כי לא ניתן
8 ליתן כנגד החייב פקודת מאסר חלף קנס פלילי שהוטל עליו כל עוד צו פתיחת ההליכים הינו
9 בתוקף. משכך, ומשניתן למערער צו פתיחת ההליכים עוד ביום 04/07/21 היה בית משפט קמא
10 מנוע מלהוציא לבקשת המשיבה את פקודת המאסר ביום 02/09/21.
11
- 12 למעלה מן הצורך נציין כי סבורים אנו כי סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון חל אף על צו מאסר
13 שנחתם לפני תחילת הליך חדלות הפירעון ומתן צו פתיחת ההליכים, שכן מטבע הדברים וכל
14 עוד חייב אינו משלם את הקנס ניתן לראות בצו המאסר כמתחדש מידי יום ביומו עד לתשלום
15 מלוא הקנס
16
- 17 גם אם ייתכנו פרשנויות לשוניות שונות להוראת סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון, לרבות זו
18 שנטענה על ידי המשיבה, לא ניתן להתעלם מתכליתה של הוראת סעיף 121(4) לחוק חדלות
19 פירעון. הרציונל העומד בבסיס הוראת סעיף 121(4) לחוק חדלות פירעון נסמך על פסק הדין
20 שניתן בבש"פ 373/89 א שטיין נ' מדינת ישראל (07/08/89) שם הובהר כי האיסור המוטל על
21 חייב לשלם את הקנס נובע מכך שמשמעות תשלומו כהעדפת נושים אסורה, גם אם מדובר
22 בחוב בדין קדימה שאין לגביו הפטר כאשר לא הוברר האם קיימים חובות נוספים בדין
23 קדימה. משכך, ומשחל על החייב איסור לשלם את הקנס מכוח הליך חדלות הפירעון
24 הקולקטיבי לא ניתן להורות על מאסרו של החייב כל עוד הוא נמצא בהליך חדלות פירעון.
25
- 26 שמענו באריכות את טענות המשיבה לעניין חוסר תום ליבו של המערער אשר מזה 16 שנים
27 אינו משלם את הקנס ונוקט בכל הליך אפשרי על מנת למנוע את מאסרו. ואולם, משניתן צו
28 פתיחת ההליכים כנגד המערער ביום 04/07/21 והוא שריר וקיים וסעיף 121(4) לחוק חדלות
29 פירעון אינו קובע חריג ואינו מסייג את הכלל לפיו לא יינתן צו מאסר לחייב שנקט בעבר הליכי
30 פשיטת רגל או מתנהל בחוסר תום לב, אין בטענות אלה של המשיבה כדי לשנות מן התוצאה
31 הבלתי נמנעת כי חל איסור על הוצאת פקודת מאסר כנגד חייב בגין אי תשלום קנס כל עוד צו
32 פתיחת ההליכים שריר וקיים.
33
- 34 ביחס לטענות המשיבה הנסמכות על סעיף 175(א)(1) לפיהן הקנס אינו בר תביעה וממילא אף
35 אינו בר הפטר, סבורים אנו כי טענות אלה אין בהן כדי לשנות ממסקנותינו. למעלה מן הצורך
36 נציין כי אכן תשלום עונשי או חוב שנוצר במרמה אינו בר הפטר, ואולם המחוקק לא סייג
37 בהוראת סעיף 121(4) את תחולתו של הסעיף על חוב שאינו בר הפטר, בשל אופיו הקולקטיבי
38 של הליך חדלות הפירעון.



בית המשפט המחוזי בחיפה

ע"פ 38761-09-21 אמארה(אסיר) נ' מ.י. פרקליטות מחוז חיפה

25. לאור כל האמור אנו מקבלים את ערעורו של המערער ומורים על ביטול פקודת המאסר שהוצאה על ידי בית משפט קמא למערער ביום 02/09/21. אין באמור כדי לגרוע מזכותה של המשיבה לעתור לפקודת מאסר כנגד המערער, ככל שצו פתיחת ההליכים יבוטל או החוב למרכז לגביית קנסות לא ישולם במלואו במסגרת הליך חדלות הפירעון.

26. בטרם סיום נעיר, כי ייתכן שהנושא נשוא הערעור היה צריך להתברר בפני בית המשפט של חדלות פירעון. ואולם, הצדדים לא העלו טענה בקשר לכך ולכן אנו משאירים סוגיה זו בצריך עיון.

27. המזכירות תמציא את פסק הדין לצדדים.

ניתן היום, כ"ז חשוון תשפ"ב, 02 נובמבר 2021, בהעדר הצדדים.

ע. חן-ברק, שופטת

ב. טאובר, ס. נשיא

ר. שפירא, נשיא
[אב"ד]